

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d. : 4 november 2021
 Commissievergadering d.d. : 14 oktober 2021
 Commissie : commissies 12/13/14 oktober
 Portefeuillehouder : wethouder N. Heijink
 Programmaonderdeel : 004. Overhead
 Registratienummer : 2021002436
 Productiedatum : 15 augustus 2021

Onderwerp

Dit voorstel gaat over de ontwerpbegroting 2022, zowel een sturingsinstrument als een document waarmee de raad de lasten en baten voor het nieuwe begrotingsjaar autoriseert.

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 september 2021

b e s l u i t:

1. de begroting 2022 vast te stellen;
2. de nieuwe voorstellen nummers 1 t/m 33 vast te stellen;
3. het meerjarenperspectief 2023-2025 evenals het investeringsprogramma 2022-2025 voor kennisgeving aan te nemen;
4. de 1^e begrotingswijziging 2022 Septembercirculaire 2021 vast te stellen.

De raad voornoemd, d.d. 4 november 2021,

VVD, D66, CDA dienen een amendement in (kenmerk E, Corsanummer 2021003200) met het dictum:

'Besluit:

Herinrichting van de Kop Zeeweg

	oud	nieuw	2023	kapitaallasten			2026
				2024	2025		
Budget rioleringswerken	-30.000	0					
Investering herinrichting	-1.200.000	-1.376.000	0	-68.800	-68.250		-67.699
Investering lichtmasten	-50.000	-79.000	0	-2.765	-2.745		-2.726
Investering armaturen	0	-30.000	0	-1.800	-1.785		-1.770
Engineeringskosten (incl.vorbereiding+toezicht)	0	-195.000					
	-1.280.000	-1.680.000	0	-73.365	-72.780		-72.195
Voorgenomen kapitaallasten MJB 2022-2025 conform voorstel 7				-61.750	-61.258	-60.765	-60.273
				61.750	-11.615	-11.522	-11.430
				voordeel	nadeel	nadeel	nadeel

De begroting 2022 aan te passen conform de bedragen volgens de kostenraming van het hierboven geactualiseerde overzicht en de kredieten en budgetten ter beschikking te stellen.

En gaat over tot de orde van de dag.'

Amendement E wordt aangenomen met 13 stemmen voor (VVD, GroenLinks 1x, D66, CDA, VDB) en 6 stemmen tegen (GroenLinks 2x, Hart voor Bloemendaal, PvdA, Liberaal Bloemendaal, Zelfstandig Bloemendaal).

Met inachtneming van amendement E wordt het raadsvoorstel aangenomen met 16 stemmen voor (VVD, GroenLinks, D66, CDA, PvdA, VDB) en 3 stemmen tegen (Hart voor Bloemendaal, Liberaal Bloemendaal, Zelfstandig Bloemendaal)

de voorzitter,

de griffier,

A horizontal line is drawn across the page. Above the line, there are two handwritten signatures. The signature on the left is for the chair (de voorzitter) and the signature on the right is for the clerk (de griffier). The signatures are written in dark ink and are somewhat stylized.

E

Amendement Herinrichting Kop Zeeweg

Fractie VVD-D66-CDA
 Datum Raad 4 november 2021
 Onderwerp Begroting 2022 (voorstel 2021002436)

aangenomen

voor: 13 (VVD, GrL 1x, D66, CDA, VDB)
 tegen: 6 (GrL 2x, HVB, PvdA, LB, ZB)

De Raad der gemeente Bloemendaal, in vergadering bijeen op 4 november 2021,

Constaterende dat,

- De raad per brief van 12 oktober 2021 (2021002884) kennis heeft genomen van het nieuwe schetsontwerp en de kostenraming voor de herinrichting van de Kop Zeeweg;
- De kostenraming niet in lijn is met de bedragen genoemd in het voorstel 7 bij de begroting 2022;

Overwegende dat,

- De raad besluit over het beschikbaar stellen van de benodigde middelen. Zie onderstaand overzicht de financiële consequenties.
- Het project medio 2023 gerealiseerd zal zijn.
- Dit betekent dat de kapitaallasten vanaf 2024 drukken op de meerjaren begroting. De kapitaallasten geraamd in 2023 vallen vrij en vanaf 2024 worden de kapitaallasten ruim € 11.000 hoger dan geraamd. De hogere lasten zullen de positieve begrotingssaldi nadelig beïnvloeden.

Herinrichting van de Kop Zeeweg

	oud	nieuw	2023	kapitaallasten			
				2024	2025	2026	
Budget rioleringswerken	-30.000	0					
Investering herinrichting	-1.200.000	-1.376.000	0	-68.800	-68.250	-67.699	
Investering lichtmasten	-50.000	-79.000	0	-2.765	-2.745	-2.726	
Investering armaturen	0	-30.000	0	-1.800	-1.785	-1.770	
Engineeringskosten (incl.vorbereiding+toezicht)	0	-195.000					
	-1.280.000	-1.680.000	0	-73.365	-72.780	-72.195	

Voorgenomen kapitaallasten MJB 2022-2025 conform voorstel 7

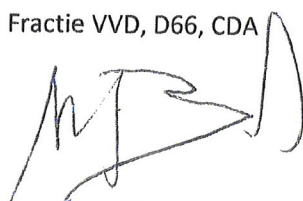
	-61.750	-61.258	-60.765	-60.273
	61.750	-11.615	-11.522	-11.430
	voordeel	nadeel	nadeel	nadeel

Besluit:

De begroting 2022 aan te passen conform de bedragen volgens de kostenraming van het hierboven geactualiseerde overzicht en de kredieten en budgetten ter beschikking te stellen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie VVD, D66, CDA

 Wim Brussaard

A.J.G. Burger

Corsa 2021003200

2021003200

Voorgesteld besluit

1. de begroting 2022 vast te stellen;
2. de nieuwe voorstellen nummers 1 t/m 33 vast te stellen;
3. het meerjarenperspectief 2023-2025 evenals het investeringsprogramma 2022-2025 voor kennisgeving aan te nemen;
4. de 1^e begrotingswijziging 2022 Septembercirculaire 2021 vast te stellen.

Aanleiding en beoogd effect

Aanleiding

Voor elk begrotingsjaar moet een begroting worden opgesteld, waarbij structurele lasten en baten in evenwicht moeten zijn. Het Rijk vraagt van gemeenten dat zij een reële, meerjarige, duurzaam sluitende begroting maken. De provincie ontvangt de door uw raad vastgestelde begroting vóór 15 november en toetst vervolgens of de begroting voldoet aan de gestelde normen. Met de begroting kan de gemeenteraad sturen op doelen en middelen en worden tevens de lasten/baten voor het nieuwe begrotingsjaar geautoriseerd.

Beoogd effect

De begroting voldoet aan wet- en regelgeving, is compact en geeft inzicht in de doelen van de gemeente in 2022. In de begroting is waar nodig het collegeprogramma 2018 – 2022 verwerkt. Overigens wordt in 2022, na de gemeenteraadsverkiezingen, een nieuw coalitieakkoord en collegeprogramma opgesteld.

Politieke keuzeruimte

Het is aan de gemeenteraad om financiële belangen af te wegen tegen (investerings-)ambities om al dan niet middelen vrij te maken. Daarbij moet ten minste voldaan worden aan de eis van een materieel sluitende begroting van baten en lasten (structurele lasten gedekt door structurele baten). Het Rijk stelt kaders op binnen vigerende wet- en regelgeving (o.a. Gemeentewet en het BBV), de provincie toetst de begroting en informeert uw raad over de bevindingen. Tevens is het streven om het schuldniveau beheersbaar te houden.

Gedachtegang

Argumenten

- 1.1. *De raad stelt de begroting vast en autoriseert hiermee de baten en lasten omdat dit een bevoegdheid van de gemeenteraad is*

Conform art. 189 van de Gemeentewet is het vaststellen van de begroting een bevoegdheid van de gemeenteraad. De gemeenteraad ziet er ook op toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. M.a.w. zijn structurele lasten gedekt door structurele baten.

De begroting is te vinden op een website waar programma's, doelen en middelen te vinden zijn. Grote mutaties worden hierin toegelicht, het investeringsprogramma alsmede de nieuwe voorstellen zijn te vinden in een bijlage bij dit raadsvoorstel.

- 2.1. *De nieuwe voorstellen vergen een bestuurlijke afweging*

Het gaat hier om voorstellen waar een bestuurlijke afweging gemaakt kan worden wat betreft nut, noodzaak, uitstelbaarheid, etc.. Overwegingen hierbij kunnen verder zijn om structurele lasten te vermijden omdat de begroting onder druk staat. De nieuwe voorstellen zijn te vinden in een bijlage bij dit raadsvoorstel.

Overigens worden autonome ontwikkelingen met financiële consequenties binnen bestaand beleid en waar geen bestuurlijke afweging vereist is, als mutatie in de begroting verwerkt. Gedacht kan daarbij worden aan bijvoorbeeld cao-stijging, ophoging van budgetten voor inflatie, areaaluitbreiding (woningen/inwoners) etc.. Grote mutaties worden toegelicht in de begroting.

3.1. Het financiële meerjarenperspectief is ter kennisname omdat de raad elk begrotingsjaar besluit over de begroting

De jaren na het begrotingsjaar 2022 worden in beeld gebracht en zijn ter kennisname. Omdat de gemeenteraad elk jaar besluiten neemt over beleidsprioriteiten etc. zijn deze cijfers indicatief en ter kennisname.

4.1. De septembercirculaire 2021 was nog niet bekend toen de begroting werd opgesteld, daarom wordt de raad gevraagd dit onderdeel te maken van de beraadslagingen en de effecten hiervan als 1^e begrotingswijziging vast te stellen.

De begroting is in de zomer opgesteld. De septembercirculaire werd pas later bekend en de effecten zijn niet verwerkt in de begroting. Daarom wordt de gemeenteraad gevraagd dit onderdeel te maken van de beraadslagingen en de financiële gevolgen als 1^e begrotingswijziging vast te stellen. De raad ontvangt een separate brief over de consequenties van de septembercirculaire.

Kantttekeningen

Onderstaande kantttekeningen gelden voor alle voorstellen die structurele lasten met zich meebrengen of een negatief effect op de baten hebben.

1.1. Integrale afweging verkoop activa en investeringsambities is noodzakelijk om het schuldniveau te beperken

In het kader van de beperking van het schuldniveau is de gemeenteraad begin 2018 informatie aangereikt om activa te verkopen en keuzes te maken m.b.t. de investeringsambities (tussenrapportage Bloemendaal duurzaam).

Alternatieven voor nieuwe voorstellen

Alternatief A: Inzetten van meer ombuigingen.

Bij de kadernota 2022/voorstel kerntakendiscussie zijn alternatieven aangereikt aan de gemeenteraad. Niet alle mogelijkheden die werden aangereikt zijn benut maar de raad zou alsnog ombuigingsvoorstellen over kunnen nemen.

Alternatief B: Dekking uit de Algemene Reserve

De begroting dient te sluiten conform artikel 189 Gemeentewet. Artikel 189.2. geeft de gemeente echter de ruimte om de begroting na 2022 sluitend te maken:

De raad ziet erop toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan hij afwijken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. Dan is het mogelijk om de begroting sluitend te maken door inzet vanuit de Algemene Reserve, maar dat wordt niet voorgesteld.

NB: Het jaar waarin de begroting sluitend wordt mag echter niet opgeschoven worden, hierop wordt toegezien door het Provinciaal Toezicht.

Alternatief C: Incidentele lasten/baten versus structurele lasten/baten

De in de begroting gelabelde incidentele baten en lasten tellen niet mee bij de bepaling of de begroting reëel en duurzaam in evenwicht is en worden om die reden uit de berekening geëlimineerd. Om structurele lasten zo zuiver mogelijk in de begroting op te nemen kan een

alternatief zijn om vooruitlopend incidenteel budget beschikbaar te stellen voor het eerste of tweede begrotingsjaar. De provincie is echter steeds strikter wat betreft de hierbij geldende regelgeving en richtlijnen. De in de begroting opgenomen incidentele baten en of lasten moeten om die reden van een toelichting zijn voorzien.

Alternatief D: Uitstel van besluitvorming over specifieke voorstellen of deze niet goed te keuren
Soms is het mogelijk om de besluitvorming over bepaalde voorstellen uit te stellen. Dat geeft mogelijkheden voor nadere uitwerking en het uitwerken van alternatieven. Ook kunnen nieuwe voorstellen met structurele consequenties niet door de raad worden overgenomen.

Alternatief E: Andere procedure volgen

Soms is het ook mogelijk/gewenst/noodzakelijk om een voorstel als apart raadsvoorstel aan de raad aan te bieden zodat meer tijd is om nut/noodzaak/haalbaarheid/alternatieven etc. te onderzoeken. Natuurlijk wordt zoveel mogelijk gestreefd naar een integrale afweging bij de begroting maar dat is niet in alle gevallen haalbaar omdat bijvoorbeeld het voorstel bij de begroting niet rijp is voor besluitvorming maar (te) spoedeisend is om een volgende begroting af te wachten. Voorstellen binnen het beleid van de raad kunnen bij de eerstkomende bestuurs-rapportage (Zomernota) aan de raad worden aangeboden.

Overwegingen van het college

Ons college is van mening dat de nieuwe voorstellen noodzakelijk zijn om het beleid uit te voeren. De begroting is sluitend indien de raad de voorstellen van het college overneemt.

Overwegingen bij de keuze om de begroting sluitend te maken zijn:

- Er zijn geen negatieve gevolgen voor de bestuurskracht;
- Geen kapitaalvernietiging wat betreft de gemeentelijke kapitaalgoederen zoals gebouwen, wegen en riolen;
- Financieel duurzaam om de financiële positie te waarborgen.

Andere overwegingen zijn:

- Baten en lasten in evenwicht houden conform de toezichteisen vanuit het Rijk en provincie;
- Uit de begrotingsanalyse 2017 Bloemendaal blijkt dat het netto lastenniveau van de gemeente hoog is en voor 'bovengemiddelde lasten' afhankelijk is van 'overige baten' en dat deze 'overige baten' onder druk staan;
- De investeringsambities zijn hoog in relatie tot de beschikbare middelen. Daarom dreigt het schuldniveau op termijn buiten de kaders te komen zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld;
- De riool- en afvalstoffenheffing dienen kostendekkend te zijn omdat lasten hiervoor anders beslag leggen op schaarse algemene middelen.

Middelen

De ontwerpbegroting is uitgewerkt op basis van de Kadernota 2022. De gemeenteraad heeft bij de Kadernota een motie aangenomen over een onderzoek naar taken, formatie, bezetting. Zie bijgaande collegebrief inzake deze motie.

Grote financiële opgave

De opgave voor de komende jaren is om ten minste de structurele lasten in evenwicht te houden met de structurele baten. Het saldo voor 2022 en later oogt positief, maar hierin zijn niet alle ontwikkelingen meegenomen:

1. Herverdeling gemeentefonds: Het nieuwe verdeelstelsel gemeentefonds blijft actueel. Afgelopen zomer zijn de voorlopige uitkomsten geactualiseerd van het jaar 2017 naar 2019.

Het verwacht nadeel is krachtens de richtlijn van de provincie niet opgenomen in de meerjarenbegroting, het gaat naar verwachting om een nadeel van € 350.000 in 2023 oplopend tot ongeveer € 1,4 miljoen in 2026. Momenteel heeft de Raad voor het Openbaar Bestuur een advies in voorbereiding. Dat duurt tot begin oktober. De VNG start aansluitend met de bestuurlijke consultatie van het voorstel. Ingangsdatum 1 januari 2023 is nog haalbaar maar er is nog niets concreets. Het besluit wordt overgelaten aan het nieuwe Kabinet. In de ontwerpbegroting 2022 is van het huidige verdeelstelsel uitgegaan;

2. Jeugdhulp: Mogelijk lopen (mede a.g.v. de coronacrisis) de kosten voor jeugdhulp verder op, de verwachte structurele compensatie jeugdhulp is, (conform het akkoord en de richtlijn van de provincie) voor 2022 100% en vanaf 2023 voor 75% als stelpost verwerkt in de begroting in afwachting van definitieve afspraken;
3. Dividend Stedin onder druk door de opgave Warmte transitie;
4. Oplopende lasten Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO);
5. Opgave Bloemendaal Financieel Duurzaam: Om ruimte te maken voor investeringen in vooral onderwijshuisvesting, riolering en wegen lopende kapitaallasten verder op;
6. Effecten coronacrisis: Mogelijk zijn er de komende jaren incidentele en structurele effecten (bv. meer vraag naar Jeugdhulp, minder parkeer- en toeristenbelasting);
7. De ontwerpbegroting is gebaseerd op de meicirculaire. De septembercirculaire wordt eind september verwacht.

Grote (investerings-)ambities...

Mede door de grote oppervlakte van de gemeente, de vijf woonkernen en het grote aantal scholen wordt de gemeente geconfronteerd met grote investeringsopgaven. De raad heeft een norm van € 40 miljoen voor de maximale omvang van de schuld gesteld en de begroting dient materieel in evenwicht te zijn. Het tekort op de begroting zou dan op termijn stijgen. Dat zal dan gecompenseerd moeten worden door lagere lasten elders of hogere baten. De kapitaallasten worden overigens geraamd voor zover dit het door de raad vastgestelde investeringsprogramma betreft.

...en lage inkomsten uit de Algemene Uitkering.

De huidige verdeling van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op het uitgangspunt dat elke gemeente in staat moet worden gesteld om bij een gelijke belastingdruk OZB een gelijkwaardig voorzieningenniveau in stand te houden. De gemeente Bloemendaal ontvangt per inwoner de laagste bijdrage aan Algemene Uitkering in Nederland. Dat is vooral het gevolg van een goede sociale structuur, weinig centrumfunctie en een grote korting op de algemene uitkering vanwege de hoge OZB-verdien capaciteit. De mogelijkheden voor andere baten dan Algemene Uitkering en OZB zijn beperkt. Gedacht kan daarbij vooral worden aan toeristen- en parkeerbelasting, maar de mogelijkheid voor verdere verhoging is beperkt.

Financiële middelen

STAND MJB 2022-2025 NA VASTSTELLING BEGROTINGSRAAD							
		- = nadeel					
		+ = voordeel					
		MEERJARENBEGROTING 2022-2025 x € 1.000	2022	2023	2024	2025	
1		Stand meerjarenbegroting in PRIMAIRE begroting 2021	-108	165	452	452	
		- Vaststellen Beheerplan bruggen en beschoeiingen	16	17	17	17	
		- Vaststellen verordening commissie bezwaarschriften	-6	-6	-6	-6	
		- Aanpassen bijdrage VRK 2022-2025	-55	-55	-55	-55	
a		Zomernota 2021	9	29	28	28	
b		Mutaties meerjarenbegroting 2022-2025 (saldo lasten en baten)	1.056	470	158	405	
2		BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2022-2025 inclusief mutaties	913	620	594	841	
		Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten	-337	-50	-50	-50	
		Saldo materieel na correctie incidentele uitgaven en inkomsten	1.249	670	644	891	
c		Nog vast te stellen nieuwe voorstellen door de raad	-1.314	-1.001	-992	-747	
d		Eliminatie incidentele uitgaven en inkomsten nieuwe voorstellen	-704	-365	-396	-131	
3		STAND MJB 2022-2025 na eliminatie van incidentele posten en incl. nieuwe voorstellen	639	33	48	274	
e		Aangekondigde gevolgen herijking Algemene Uitkering Gemeentefonds	0	-350	-700	-1.050	
4		STAND MJB 2022-2025 na aankondiging gevolgen herijking Algemene Uitkering Gemeentefonds	639	-317	-652	-776	

De opstelling van de begroting 2022 begint met de jaarschijf 2022 van de eerder vastgestelde begroting 2021 (regel 1), met vervolgens de financiële consequenties van reeds genomen raadsbesluiten. In regel 1a zijn de structurele consequenties van de Zomernota 2021 te vinden.

In regel 1b is het saldo opgenomen van de mutaties conform de uitgangspunten en voorstellen van de Kadernota, de structurele effecten van de jaarrekening 2020 en overige autonome ontwikkelingen.

Regel 2b laat de bijgestelde stand zien na verwerking van de mutaties en na eliminatie van incidentele baten en lasten.

Regel 2c geeft het saldo van de voorstellen uit de bijlage 'Nieuwe voorstellen', in regel 2d is het saldo te zien van de incidentele effecten van deze nieuwe voorstellen.

Regel 3 geeft het saldo weer na correctie voor incidentele lasten en baten en is van belang voor inzicht in het materieel, reëel en duurzaam begrotingsevenwicht.

Indien de raad de voorstellen van ons college overneemt, is de meerjarenbegroting reëel en duurzaam in evenwicht en voldoet daarmee aan het toezichtcriterium van de provincie Noord-Holland.

Ter aanvulling presenteren wij u in regel e de effecten van de aangekondigde herijking van het gemeentefonds. Uitgaande van het basisjaar 2019 levert de herverdeling een nadeel op van € 90 per inwoner. Door de herverdeeeffecten te maximaliseren op € 60 per inwoner betekent dat voor Bloemendaal een inkomstenderving van ca. € 1,4 miljoen welke naar verwachting vanaf 2023 in 4 jaar wordt gerealiseerd. In regel 4 ziet u de gevolgen voor het meerjarenperspectief in beeld gebracht. Vanaf 2023 is de begroting niet meer reëel en duurzaam sluitend.

U wordt geïnformeerd over de consequenties van de septembercirculaire 2021 in een separate brief. U wordt voorgesteld deze onderdeel te maken van de beraadslaging en de financiële consequenties hiervan als 1^e begrotingswijziging 2022 vast te stellen (beslispunt 4 raadsvoorstel).

Zie verder de ontwerpbegroting 2022, raadsvoorstel en bijlagen.

Organisatorische middelen

In de programma's vindt u welke middelen per programma worden ingezet. In de paragrafen kunt u per thema meer informatie vinden, zie bijvoorbeeld de paragraaf bedrijfsvoering.

Participatie

Bij de totstandkoming van ombuigingsvoorstellen heeft participatie plaatsgevonden.

Communicatie

Het raadsbesluit wordt verstuurd naar de provincie en opgenomen in de website begroting 2022.

Samenwerking (Heemstede)

Het gebruikte format en de inhoud van de begroting is waar mogelijk afgestemd met de gemeente Heemstede.

Vervolgproces/evaluatie

Vervolgproces

Na besluitvorming door de raad wordt het raadsbesluit en bijlagen conform art. 191 Gemeentewet vóór 15 november 2021 verstuurd aan de provincie Noord-Holland. De begroting is gepubliceerd op

een website zodat hier gemakkelijk kennis van kan worden genomen. De administratieve consequenties worden verwerkt zodat de budgethouders over de gevoteerde budgetten kunnen beschikken.

Evaluatie

Jaarlijks wordt de P&C-cyclus geëvalueerd met de auditcommissie.

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief (2021002720)
- Collegebrief motie Kadernota 2022 (2021002304)
- Investeringsprogramma 2022-2025 (2021002699)
- Nieuwe voorstellen (2021002698)
- Ontwerpbegroting 2022: (2021002712)
<https://bloemendaal.begroting-2022.nl>
- Brief gevolgen septembercirculaire (*wordt nagestuurd*)

Achterliggende documenten

- Tussenrapportage Bloemendaal financieel duurzaam (februari 2018 / corsa 2018002441)
- Begrotingsanalyse 2017 Bloemendaal (maart 2018 / corsa 2018003766)

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.